

17e jaargang
nummer 5/6
3 november 2022

Smengevet

Tweemaandelijks cluborgaan van Schaakcombinatie HTV

Titelpagina: Kampioensbeker van SHTV 3 en de wisselbeker voor het beste teamresultaat (foto: Maarten van der Vegt)

Inhoud

- 4 Colofon
- 5 Van de redactie / *André Wagner*
- 6 Van de voorzitter / *Bart Verbaan*
- 7 Interne competitie
- 9 Standen externe competitie
- 12 Blunders door half-begrepen multipurpose moves: een 2e dreiging overzien / *William van Zanten*
- 21 Ratinglijst november
- 22 Oplossingen Gemiste 2e dreigingen
- 25 Schaakagenda

Samengevat is het clubblad van Schaakcombinatie HTV

Versijnt 6x per jaar

Redactie: André Wagner

17e jaargang nummer 5/6 - 3 november 2022

Kopijdatum volgende clubblad: 25 december (verschijnt rond 1 januari)

Kopij tijdig inleveren bij: André Wagner (amwagner@freedom.nl)

Colofon

Schaakcombinatie HTV, opgericht 29 juni 2006

Ereleden

André Wagner sedert 13 september 2018

Leden van verdienste

Rik Pronk sedert 18 juni 2009

Ben Spierings sedert 13 september 2018

Ton Bodaan sedert 13 september 2018

Sander Pauw sedert 10 september 2020

Rob Dijkstra sedert 8 september 2022

Bestuur

Voorzitter

Bart Verbaan voorzitter@schaakcombinatiehtv.nl 06-83995480

Secretaris

Ton Bodaan secretaris@schaakcombinatiehtv.nl 06-47940300

Penningmeester

Peter Vorstermans penningmeester@schaakcombinatiehtv.nl 06-53326462

Wedstrijdleader intern

Piet Sikkes wl-intern@schaakcombinatiehtv.nl 070-4490512

Jeugdleider

Meile Tamminga jeugdleider@schaakcombinatiehtv.nl 070-3685767

Wedstrijdleader extern

Ben Spierings wl-extern@schaakcombinatiehtv.nl 06-24226435

Commissarissen

Webmaster

Eric Alvares efsalvares@hotmail.com 06-41330092

Materiaalcommissaris

vacant

Commissies

<i>Commissie van Beroep</i>	Hans Segers, André Wagner, Thijs Michels
<i>Jeugdcommissie</i>	Meile Tamminga (vz), Olav van Leeuwen, Ton Bodaan, Rik Pronk, Peter Lincewicz, Eric Alvares, Maarten van der Vegt
<i>(Overige) jeugdbegeleiders</i>	Peter Lincewicz, Maarten van der Vegt, Eric Alvares
<i>Interne wedstrijdcommissie</i>	Piet Sikkes (vz), Hans Segers, André Wagner, Peter Vorstermans
<i>Externe wedstrijdcommissie</i>	Ben Spierings (vz), Piet Sikkes, Karl Baak, Maarten van der Vegt, Hans Segers
<i>Commissie PR & Sponsoring</i>	Ton Bodaan, Meile Tamminga
<i>Kascommissie</i>	Thijs Michels, Gert-Jan Willighagen, Peter Lincewicz (res.)

Speellokaal: Bosbeskapel, Bosbesstraat 5, 2564 PA te Den Haag, 070-3689796

Speelavond: Donderdag

Speeltijden: Jeugd tot en met stap 2: 18:30 tot 19.30 uur;
 Jeugd stap 3 en hoger: 18:30 tot 19:45 uur;
 Senioren: vanaf 19:45 uur

Contributie: senioren: € 117,50 per jaar; jeugd: € 107,50 per jaar; dubbelleden: € 75 per jaar. Korting voor gezinsleden: € 15 voor eerste gezinslid, € 30 voor tweede, etc.

IBAN NL48 RBRB 0778023656 t.n.v. Schaakcombinatie HTV

Internet <https://www.schaakcombinatiehtv.nl>

Andere tijden

André Wagner

Voordat ik enkele overdenkingen met u deel, wil ik nog even terugkomen op de vorige column. Ik schreef toen dat ik niet zo snel een schakende vader en dochter kon bedenken, maar gelukkig hebben we William van Zanten die snel reageerde en een reeks namen van schakende ouder-kindrelaties oplepelde. Een aantal kende ik niet, maar hoe had ik Jan en Yvette Nagel kunnen vergeten? Ik heb ze ooit allebei ontmoet tijdens een thuiswedstrijd van De Vogelwijk. Ik wil dan ook William van harte danken voor zijn bijdrage en verwijs de anderen graag naar weer een fraai artikel van zijn hand in dit nummer.

Wie het nummer van deze editie ziet, valt op dat het een dubbelnummer is zonder dubbel zo veel inhoud. De reden is eenvoudig dat het met het oog op de verschijningsdata van de ratinglijst (een populair onderwerp voor sommigen onder ons) slimmer is om het blad aan het begin van een oneven maand uit te brengen. Omdat het volgende nummer begin januari verschijnt, doen we net alsof het er zes waren in 2022. Vanaf volgend jaar zijn het gewoon weer echt zes nummers. Met het voortaan standaard rond de eerste van een maand publiceren, wordt de datering verkort naar alleen maand en jaar, ongeacht de dag van de week waarop de eerste van de maand valt.

Intussen ben ik ook al enige tijd aan het denken geweest over een facelift van dit clubblad. De laatste twee jaar is de opzet nog ongewijzigd gebleven, ook al verschijnt het niet meer in druk. Het leek wel handig om het afdrukbaar te houden op A5-formaat, maar nu we er aan gewend zijn geraakt (de meesten althans) om het zuiver digitaal te lezen, is het tijd om blad en website nader tot elkaar te brengen. In het kort: het lettertype wordt Verdana en de grootte gaat terug naar 10 punts. Verkleinen is dan niet meer raadzaam en het aantal pagina's zal ook drastisch afnemen. Voordeel is dan weer dat het formaat beter aansluit op aangeleverde kopij. Daar kan ik trouwens wel wat meer van gebruiken en soms moet ik terugdenken aan wijlen mijn mederedacteur Pim van der Meiden, die er vaak in slaagde (soms na herhaaldelijk aandringen) om leuke stukjes los te peuteren. Misschien is het een idee om bijvoorbeeld de jeugd ook wat vaker in het zonnetje te zetten en niet alleen op de website? Ik denk dan vooral aan achtergrondverhalen. De toernooiverslagen kunnen gewoon op de site blijven verschijnen. Kortom, waar blijven de anekdotes en partij-analyses?

In elk geval genoeg om over na te denken en oh ja, volgend jaar zal het 100e nummer van *Samengevat* het licht zien, ook al heeft het geen ogen.

Alvast prettige feestdagen. Ik zie u graag terug in 2023.

Van de voorzitter

Bart Verbaan

Eigenlijk zijn we, als bestuur, best wel tevreden tot nu toe met het seizoen 2022-2023. Ik noem een paar punten:

- er zijn een aantal nieuwe gezichten op de club te zien, mensen die langskomen, een potje meespelen en vaak ook weer terugkomen.
- de jeugd, met het nieuw geïntroduceerde systeem, draait goed. Er geven nu ook (oudere) jeugdleden les aan jongere leden in kleine groepjes en dat draait gewoon goed.
- de jeugd zit qua ledental aan het maximum, ook een goed teken!
de interne wordt aanzienlijk beter bezocht dan vorig jaar, al zit onze wedstrijd-leider nog wel op die keer te wachten dat er aan 15 bordes voor de interne gespeeld.
- de bar draait goed en met die 15% die we als club van de omzet krijgen, lijken we aardig te gaan scoren (we zitten nu ongeveer op € 150).
- de externe is wat dubbel, bij de KNSB-teams is er nog niet verloren, bij de HSB-teams nog niet gewonnen (dat laatste kan dus beter).
- er wordt zo af en toe ook wat in het varkentje op de bar gegooid en dat is ook goed voor de club.

Maar het kan natuurlijk altijd beter en daar moeten we naar streven. Zo kunnen er nog wel wat seniorleden bij (in dat kader komt er begin 2023 een beginners-cursus voor senioren). Zo moeten er nog meer acties komen om te zorgen dat het negatief begrote saldo zo veel mogelijk ingeperkt wordt. En heeft u uw contributie bijvoorbeeld al betaald?

Als ik alles goed begrepen heb is dit het laatste clubblad van 2022 (het volgende verschijnt weer in januari) en dus vanaf hier, al is het wel erg vroeg, alvast goede kerstdagen gewenst.

Tot de volgende keer maar weer!

Interne competitie

Stand na 7e ronde	Ksc	Prt	W	R	V
1 Evert Baak	5	5	5	0	0
2 Joost Scholten	4	4	4	0	0
3 Maarten van der Vegt	3	6	4	1	1
4 Benjamin Boers	3	6	4	1	1
5 Rik Pronk	3	4	3	1	0
6 Meile Tamminga	2	6	4	0	2
7 Thijs Michels	2	6	3	2	1
8 Eric Alvares	2	5	3	1	1
9 William van Zanten	1	6	2	3	1
10 Peter Lincewicz	1	4	1	3	0
11 Bart Verbaan	1	4	2	1	1
12 Michael Flügel (J)	1	3	2	0	1
13 Anna Lipinski	1	3	2	0	1
14 Olav van Leeuwen	1	1	1	0	0
15 Wouter Noordkamp	1	1	1	0	0
16 Jan Verheijen	0	7	3	1	3
17 Gert-Jan Willighagen	0	4	1	2	1
18 Ton Bodaan	0	4	2	0	2
19 Jesper Kool (J)	0	4	2	0	2
20 Sven Bakker	0	3	1	1	1
21 Robin van Leeuwen (J)	0	2	1	0	1
22 Peter Vorstermans	0	0	0	0	0
23 Bart Holterman	0	0	0	0	0
24 Hans de Haan	-1	6	2	1	3
25 Jianli Zhou (J)	-1	5	2	0	3
26 Peter Taanman	-1	5	2	0	3
27 Karl Baak	-1	5	2	0	3
28 Adam Lipinski	-1	3	1	0	2
29 Thomas Alvares	-1	2	0	1	1
30 Piet Sikkes	-1	1	0	0	1
31 Mohammed Ahmed	-1	1	0	0	1
32 Rowin Pennock	-1	1	0	0	1
33 Tijmen Luzac (J)	-1	1	0	0	1
34 Ömer Kara	-1	1	0	0	1
35 David Poka	-1	1	0	0	1
36 Arvind Jaharia (J)	-1	1	0	0	1
37 Martin Brummelkamp	-2	6	2	0	4
38 Ishak Zwartenberg	-2	5	0	3	2

39	Jan Markus	-2	4	1	0	3
40	Zeyd Elouar (J)	-3	5	1	0	4
41	Mireille Ruberti	-4	4	0	0	4
42	Ruud van Dijk	-5	7	1	0	6

Periodekampioenschap SHTV 2022-2023
Stand na 7e competitieronde.

Naam	Rating									TOT	
	1-9-22	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8		R9
Rating >1749											
1 Evert Baak	1824	3	3	2	3	3	3	0			17
2 Rik Pronk	1831	2	2	3	3	3	1				14
3 William van Zanten	1924	1	3	3	3	1	1	0			12
4 Ton Bodaan	1910	3	2	0		0	3	3			11
5 Bart Verbaan	1890	1	2	1			3	3			10
6 Gert Jan Willighagen	1819	1	0	1	3	1	0				6
7 Karl Baak	1811	0	0	0	3	3	0	0			6
8 Wouter Noordkamp	2006		2				3				5
9 Thomas Alvares	1860		2	1	1			0			4
10 Eduard van Dijk	1983			3							3
11 Olav van Leeuwen	1808							2			2
12 Daniel van Loenen	2043			0							0

Rating 1500-1749											
1 Joost Scholten	1735	3	0	3	3	3		3			15
2 Maarten vd Vegt	1654	3	3	3	2	0	1	3			15
3 Benjamin Boers	1598	3	3	3	0	1	3				13
4 Meile Tamminga	1745	0	3		3	0	3	3			12
5 Eric Alvares	1616		3	3	0	3	1				10
6 Jan Verheijen	1604	0	0	3	0	1	3	3			10
7 Peter Lincewicz	1626		2	1		1	3	1			8
8 Hans de Haan	1722	3	0	3		1	0	0			7
9 Andre Wagner	1646	2	2	2	0	0					6
10 Jesper Kool	1504	0	3	3	0						6
11 Peter Taanman	1509	3	0			3	0	0			6
12 Robin v Leeuwen	1679	3	0								3
13 Jan Markus	1500*	0	0	0	3	0					3
14 Adam Lipinski	1749*			0	0	3					3
15 Piet Sikkens	1652							0			0
16 Ben Spierings	1636			0							0

Rating <1500											
1											
2 Thijs Michels	1364	1	3		0	3	3	1			11
3 Sven Bakker	1000*	1	3	0	3						7
4 Jianli Zhao	1000*	3	3	0	0	0	1				7
5 Anna Lipinski	1000*			3	3	0					6
6 Michael Flugel	844		3	0		3					6
7 Ishak Zwartenberg	658	1	2	1	1	0	0				5
8 Shinsaku Okita	1069		3								3
9 Martin Brummelkamp	800	0	0	3	0	0		3			6
10 Zeyd Elouar	874	0	0	0	0	3	0				3
11 Nao Okita	800*		1								1
12 Arvind Jaharia	944	0									0
13 Ruud van Dijk	1384	0	0	0	0	0	0	2			2
14 Mireille Ruberti	1000*		0	0		0	0				0
15 David Poka	1229			0							0
16 Rowin Pennock	671							0			0
17 Tijmen Luzac	815		0								0

*= geschatte waarde

Bij jeugdleden die nog geen seniorrating hebben gebruiken we de jeugdrating

Standen externe competitie

Een nieuw seizoen met hopelijk geen onderbrekingen meer. Vooralsnog ziet het er gunstig uit als men naar de berichten kijkt en dus hebben op één na alle teams al minstens een keer gespeeld. Zoals het eerste KNSB-team dat voortvarend is gestart en als doel promotie naar de 3e klasse voor ogen heeft.

KNSB klasse 4F

SHTV 1 - Fianchetto 1	4½ - 3½
DSC Delft 3 - SHTV 1	3 - 5
DD 2 - SHTV 1	
SHTV 1 - LSG 5	
Promotie 2 - SHTV 1	
SHTV 1 - Sliedrecht 2	
SHTV 1 - Shah Mata 1	
Schaakmat Westland 2 - SHTV 1	

SHTV 1	2	4	9½
Fianchetto 1	2	2	10
DSC Delft 3	2	2	8½
DD 2	2	2	8
LSG 5	2	2	6½
Sliedrecht 2	1	2	6
Promotie 2	1	2	4½
Schaakmat Westland 2	2	0	6½
Shah Mata 1	2	0	4½

Het tweede KNSB-team verbeterde in de eerste wedstrijd gelijk het resultaat van vorig seizoen toen er nipt verloren werd van Amsterdam West 2. Het eerste matchpunt is daarmee binnen. De tweede ronde had het team een bye.

KNSB klasse 4E

SHTV 2 - Amsterdam West 2	4 - 4
Zuid-Oost United 1 - SHTV 2	
SHTV 2 - LSG 4	
BSG 2 - SHTV 2	
SHTV 2 - Paul Keres 5	
Caissa 3 - SHTV 2	
SHTV 2 - De Amstel 1	
Zeist 1 - SHTV 2	

Caissa 3	2	4	11½
LSG 4	2	4	10
Zeist 1	2	2	9
De Amstel 1	2	2	8½
BSG 2	2	2	7
Amsterdam West 2	2	1	6½
SHTV 2	1	1	4
Paul Keres 5	2	0	5½
Zuid-Oost United 1	1	0	2

In de HSB-competitie is het eerste team potentieel de Kop-van-Jut, maar ze zullen zich zeker niet laten kennen. Kansen op succes liggen er zeker tegen Scheve Toren, Schaakhuis en Botwinnik, maar je weet nooit hoe een koe een haas vangt.

HSB hoofdklasse

SHTV 1 - DD 1			3½ - 4½
Rijswijk 1 - SHTV 1			6½ - 1½
Scheve Toren 1 - SHTV 1			
SHTV 1 - Schaakhuis 1			
DSC 1 - SHTV 1			
SHTV 1 - Schaakmat Westland 1			
Botwinnik 1 - SHTV 1			

Rijswijk 1	2	4	12
Botwinnik 1	2	4	11½
DD 1	2	3	8½
DSC 1	2	2	8
Schaakmat Westland 1	2	2	8
Schaakhuis 1	2	1	5½
Scheve Toren 1	2	0	5½
SHTV 1	2	0	5

Het tweede HSB-team kreeg ook al een tegenstander die in de 3e klasse van de KNSB (of nog iets hoger) zou misstaan. Desondanks werd er in het nieuwe thuishonk van de Zoetermeeders alles op alles gezet. Scheve Toren heeft in deze poule nog niet gespeeld. Dat gebeurt pas op 11 november.

HSB klasse 1B

Promotie 1 - SHTV 2			6 - 2
SHTV 2 - Rijswijk 2			
DD 2 - SHTV 2			
SHTV 2 - Scheve Toren 2			

DSC 3 - SHTV 2
SHTV 2 - Schaakmat Westland 2

Promotie 1	2	4	10½
DD 2	2	2	8½
DSC 3	1	2	4½
Rijswijk 2	2	1	7½
Schaakmat Westland 2	2	1	7
SHTV 2	1	0	2
Scheve Toren 2	0	0	0

Het 3e HSB-team debuteert in de 2e klasse en staat onderaan. Dat kan ook niet anders, want op de dag van verschijnen van dit blad zal het achtal pas voor het eerst kunnen laten zien wat ze waard zijn.

HSB klasse 3B

SHTV 3 - Voorburg 1
Promotie 3 - SHTV 3
SHTV 3 - RSC-Belgisch Park 2
Lierse 1 - SHTV 3
SHTV 3 - Rijswijk 3
DSC 6 - SHTV 3

DSC 6	2	4	12
Rijswijk 3	1	2	4½
RSC-Belgisch Park 2	1	2	4½
Promotie 3	2	0	5½
Lierse 1	1	0	3½
Voorburg 1	1	0	2
SHTV 3	0	0	0

Over twee maanden zijn de competities ongeveer halverwege en worden de cijfers duidelijker. Hoe duidelijk blijft echter onzeker, want met uitzondering van HSB-1 spelen alle teams in groepen met een oneven aantal teams.

Blunders door half-begrepen multipurpose moves: een 2e dreiging overzien

William van Zanten

Multipurpose moves (MPM) roepen soms een geheel eigen soort blunder op: de tegenstander heeft één van onze bedoelingen niet door, zodat wij die makkelijk kunnen realiseren. Anders gezegd: we stellen twee dreigingen op, en slechts één daarvan wordt verhinderd. We zouden dit de half-begrepen zet kunnen noemen. In *The Chessmaster Checklist* (2021) bepleit Soltis een remedie voor het overzien van ‘tweede dreigingen’: stel jezelf tijdens de partij niet de vraag “wat dreigt hij”, maar “wat is hij allemaal van plan?” Zo sluit je niet op voorhand uit dat er meer dan één dreiging/purpose is.

Hieronder staan 20 stellingen waarin twee dreigingen spelen. Steeds onthullen wij één dreiging, terwijl we u uitdagen om het daar niet bij te laten en zelf de tweede dreiging te ontdekken. Hopelijk heeft u binnenkort baat bij deze nieuwe vaardigheid in uw eigen partijen.

1

Petrosian - Dvoretzky, Moscow simul 1965

Stel, zwart speelt 29. ...Dxa2, wat dreigt hij dan behalve Lxb3?

2

Short - Chiburdanidze, Banja Luka 1985

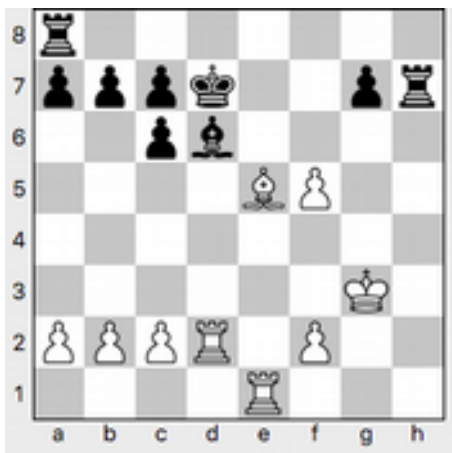
Stel, zwart speelt 30. ...Db8-b5, wat dreigt hij dan behalve Dxc5?

3

*Ulibin - Sveshnikov, USSR Team
Championship 1988*

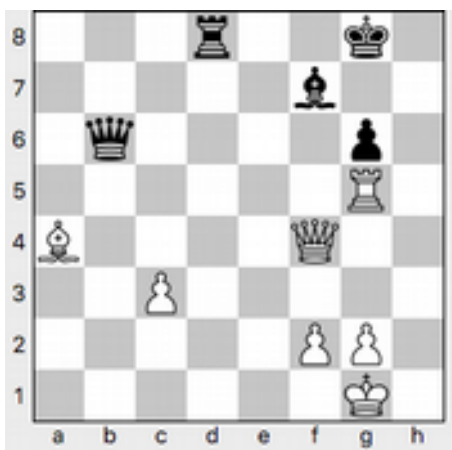
Zwart aan zet; stel, wit speelt straks 20.
Lh6, wat dreigt hij dan behalve Dxc7#?

4

Polgar - Kasparov 2002

Wit aan zet; wat dreigt 28. c4 behalve c4-c5?

5

Ivanchuk - Aronian, Morelia-Linares 2008

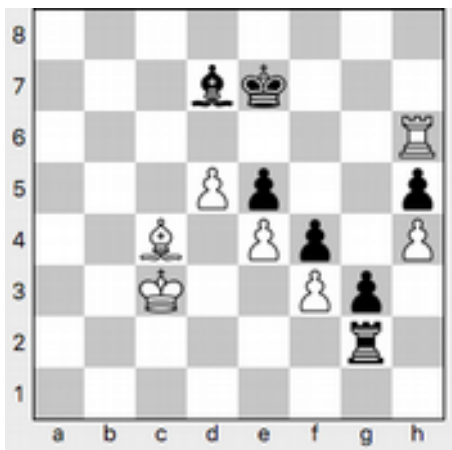
Een bekende stelling. Stel, zwart speelt
36. ...Td8-c8, wat dreigt hij dan behalve
Txc3?

6

Korchnoi - Boleslavsky, Riga 1958

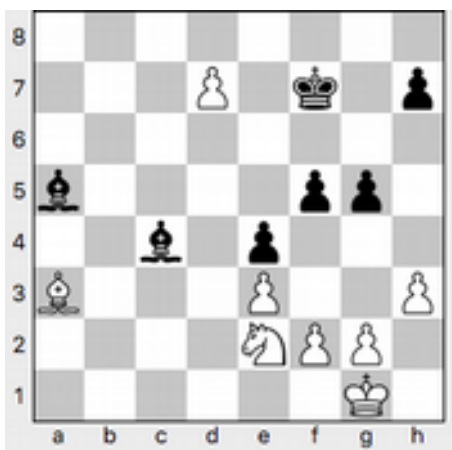
Stel, zwart speelt 54. ...Tb3-c3, wat dreigt hij dan behalve Txc4† met stukwinst?

7

*Firouzja - Giri, chess24.com INT
2020.04.28*

Positie na 57. ...Tg1xg2†; stel, wit speelt 58. Kc2-c3; wat dreigt hij dan behalve 59. Txxh5?

8

Santos Latasa - Shirov, Leon 2020

Positie na 44. ...Le1-a5; stel, wit speelt 45. Pe2-d4, wat dreigt hij dan behalve 46. Pxf5?

9

Warmerdam - Eljanov, Tata Steel 2020

Positie na 18. Kh2; stel, zwart speelt 18.
...Tc8-c4, wat dreigt hij dan behalve Pxd4?

10

Smyslov - Uhlmann, Zagreb 1970 (analyse)

Stel dat wit overweegt 18. exf5 Dxe2 19.
Tf3, en dat hij hiervan afziet omdat zwart de
dreiging 20. Tg3† en mat kan verhinderen
met 19. ...Kh7 20. Tg3 Tg8 en zwart staat
veel beter. Welke 2e dreiging is dan on-
opgemerkt gebleven?

11

Puzzel

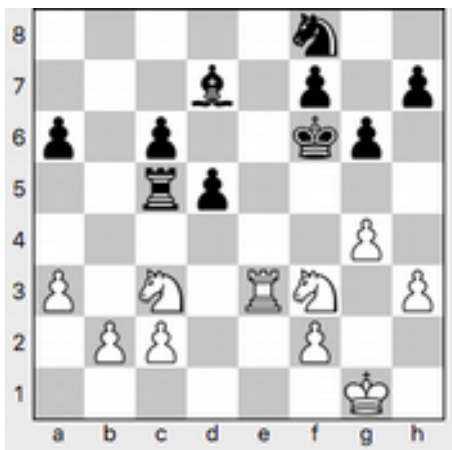
Wat dreigt zwart behalve ...Txe2?

12

Goldberg - Botvinnik, Leningrad 1932

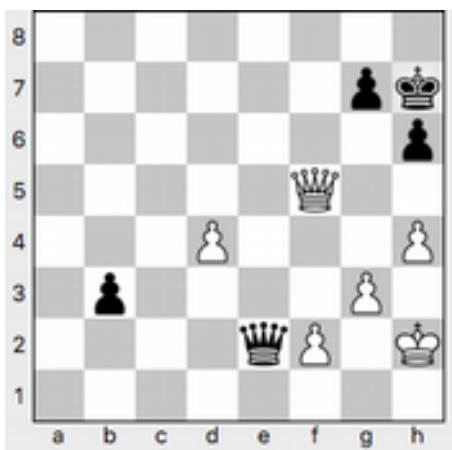
Stel, op 18.Dc2 komt 18. ...Lxe3† 19. Kh1 f5. Wat dreigt wit nu behalve de (schijn-)dreiging 20. Pg6?

13

Tal - Petrosian, Arshak B 1986

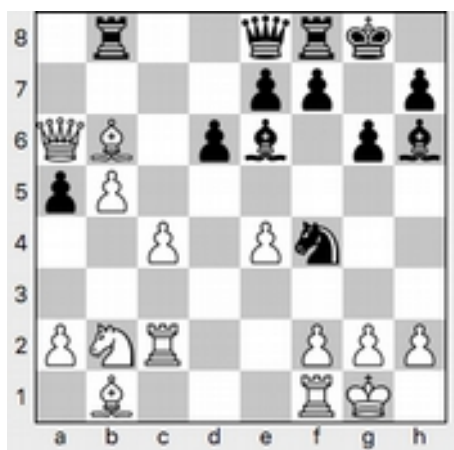
Stel, wit speelt 35. Pd2, wat dreigt hij dan behalve Pe4†?

14

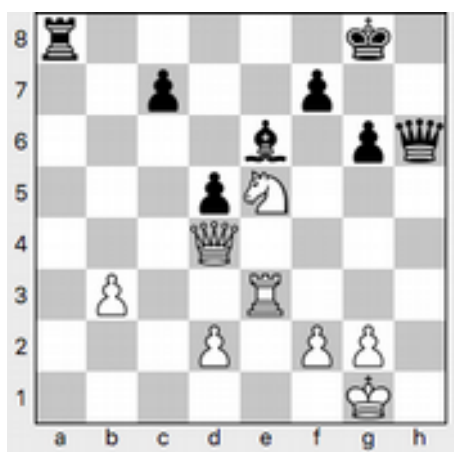
Karpov - Agdestein, Gjovik 1991 m/1

Stel, zwart speelt 54. ...Kg8; wat dreigt hij dan behalve 55. ...b2, gevolgd door Dd1 en b1(D)?

15

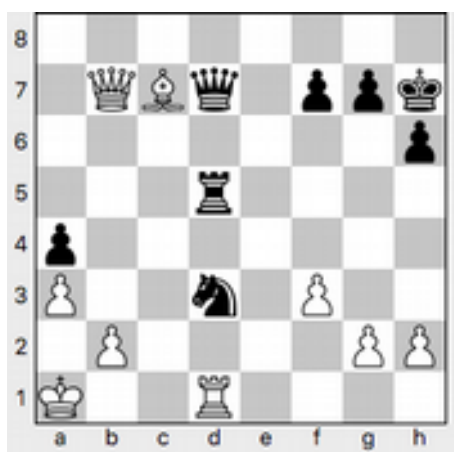
Furman - Botvinnik, Trainingsmatch 1961

Stel, zwart speelt 24. ...P_xg2 25. K_xg2 Dd7, wat dreigt hij dan behalve 26. ...Lh3†?

16

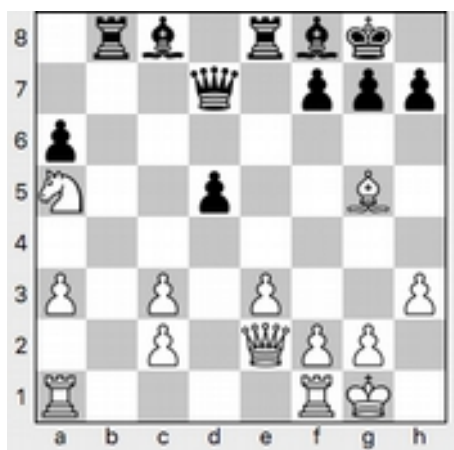
Smyslov - Bronstein 1944

Stel er volgt 27. ...c5 28. Db2 d4 29. Te1, wat dreigt zwart dan behalve profiteren van de zwakte op b3 met 29. ...Tb8?

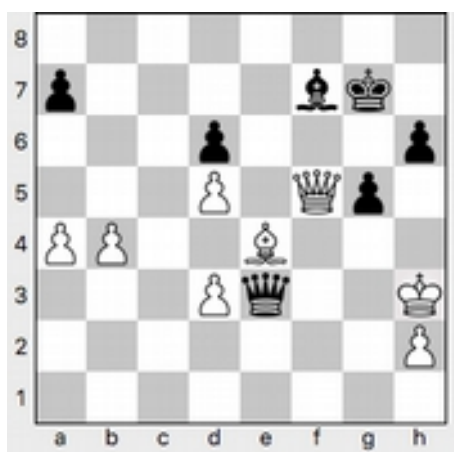
17

Rubinstein - Chajes, Karlsbad 1911

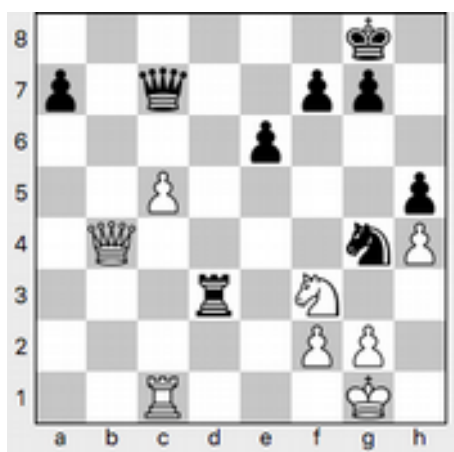
Wit overwoog 35. Da6 met het idee 35. ...D_xc7 36. T_xd3; zwart heeft dan 36. ...Dc1† en na 37. Ka2 zou 37. ...Dc4† lastig kunnen zijn voor wit, maar die 'dreiging' faalt eenvoudig op 38. Da6xc4. Heeft zwart nog een andere dreiging?

18*Puzzel*

Stel dat zwart 1. ...Da4 speelt, wat dreigt hij dan behalve 2. ...Dxa5?

19*Larsen - Spassky, Linares 1981*

Wit overwoog om 43. Df3 te spelen, en hij controleerde die zet op mogelijk dameverlies. De variant 43. ...g4† 44. Kxg4 Lh5† 45. Kxh5 stelde hem wat betreft terecht gerust, want op 45. ...Dxf3 heeft wit dan 46. Lxf3 ± Ziet u nog een andere dreiging dan damewinst?

20*Gallagher - Nisipeanu, Cappelle la Grande 2002*

Wit speelde pas 38. Dc4 nadat hij had gecontroleerd dat zwart na 38. ...Txf3 39. gxf3 Dh2† 40. Kf1 Dh1† 41. Ke2 niet op c1 een toren wint (en dat klopt, want die toren staat gedekt).

Had wit een 2e dreiging overzien, na 38. ...Txf3 39. gxf3 Dh2† 40. Kf1?

De oplossingen vindt u op pagina 22-24 (*niet spieken!* - red.)

Wat kunnen we toevoegen aan Soltis' tip, om steeds naar dreigingen (meer-voud!) te vragen? Hiervoor hebben we nogmaals naar de 20 casus gekeken, om te zien waardoor de 2e dreiging relatief moeilijk in het oog viel. <Zie tabel 1, Oorzaken van blinde vlekken>. Onze bevindingen en conclusies:

In vrijwel de helft van de gevallen zien we geen oorzaak. Interessanter zijn de elf gevallen waar we menen een oorzaak te zien voor het overzien van de 2e dreiging. We onderscheiden 3 hoofdoorzaken:

A. In 5 gevallen komt de 2e dreiging tot stand door een zet die volledig te begrijpen valt (of lijkt) uit zijn bijdrage aan de 1e dreigingen [casus 6, 9, 10, 11, 13]. Denk aan een zet die past in een regulier K-aanvalspatroon (zoals Tf1-f3 om extra aanvaller bij te halen voor de mat-aanval). In het geniep levert Tf3 een bijdrage aan een 2e doel, opsluiten dame De2 (door de vluchtroute e2-h5 te blokkeren; dit in fragment 10.) Ook een stuk dat zet omdat het aangevallen staat [casus 6], trekt weinig aandacht en kan onopgemerkt hulp verlenen aan een 2e dreiging.

B. Moeilijk zichtbaar zijn verder dreigingen die ver van elkaar spelen [casus 15 t/m 18]. Bv. wanneer Dd8-d7 naar de witte K-vleugel kijkt, en, licht loensend, naar vluchtveld b7 voor de witte dame. Of een dame op a4 die naar a5 en naar f4 wil. Of wanneer een toren via c4 en via f1 wordt bedreigd.

C. Een derde oorzaak [casus 3,20] noemen we 'nabeeld', naar het oude blunderonderzoek van Krogius. Diens stelling was dat iets wat enige tijd vastligt op het bord, daar in onze geest blijft, als nabeeld, of als fantoom, ook als het vertrokken is (menigeen die zich g2xf3 visualiseert, registreert niet dat een route van h2 naar f2 is geopend – dit door het nabeeld van pion g2).

Onze aanvulling op Soltis tip voor het opsporen van 2e dreigingen is zodoende drieledig: (a) kijk bij begrijpelijke zetten naar een ander verband waarin die zet zou passen; (b) kijk bij een dreiging loens, m.a.w., let op de andere kant van het bord; (c) breng bij het visualiseren onder woorden welke routes open/dicht gaan.

Tabel 1, Oorzaken van blinde vlekken

	1e dreiging	2e dreiging	2e dreiging moeilijk te zien door ...?
1	x pion	x stuk (vork na)	nvt
2	x stuk	mat	nvt
3	mat	skewer	Aanvaller benut veld dat net nog bezet was - nabeeld
4	x stuk	x pion	nvt
5	x pion	x stuk	nvt
6	x pion	mat	Mat-voorbereidende zet is

			gedwongen (reguliere verdedigingszet) - daar zoek je niets achter
7	x pion	mat of x stuk	nvt
8	x pion	x stuk	nvt
9	x pion	mat	Constructie van penning is bijverschijnsel van reguliere aanvalszet - daar zoek je niets achter
10	mat	damevangst	Dame wordt opgesloten door een reguliere aanvalszet - daar zoek je verder niets achter.
11	x stuk	damevangst	Aanval op dame wordt mogelijk door penning, tot stand gebracht door reguliere aanvalszet
12	mat	x stuk	nvt
13	torenwinst	torenvangst	Laatste vluchtveld wordt toren ontnomen als neveneffect van vork-dreiging
14	pionopmars	beheersen promotieveld	nvt
15	K-aanval	dame opsluiten	De twee dreigingen doen zich voor op verschillende vleugels, de 2e is neveneffect van de 1e.
16	x b-pion	mat over h-lijn	De twee dreigingen doen zich voor op verschillende vleugels
17	x toren (vork)	x toren (penning)	Voor de 2e dreiging moet een stuk verder weg van de 1e actie.
18	x stuk	lopervangst	De twee dreigingen doen zich voor op verschillende vleugels.
19	x dame	mat	nvt
20	x toren	mat	De 2e dreiging ontstaat als gevolg van verandering in pionstructuur (nabeeld)

Ratinglijst november

De eerste externe bondswedstrijden zijn verwerkt en de deelnemers aan het PK van de HSB mogen zich ook verheugen in het feit dat de partijen van september en oktober doorgevoerd zijn. Binnenkort eindigt de eerste periode van onze interne competitie en wellicht worden de resultaten van die negen ronden ook doorgegeven. Dat zal dan pas zichtbaar worden op de decemberlijst, die niet in het clubblad zal worden gepubliceerd. De volgende lijst zal die van januari zijn. Er zijn sinds juli geen spectaculaire wijzigingen, maar een paar gevoelige tikken zijn er wel uitgedeeld. Tobias Li-Behn, tegenwoordig studerend in Duitsland, en Daniël van Loenen leveren vrij veel in, al is dat relatief in verhouding tot hun ratings. Ruud van Dijk en Rik Pronk incasseren juist en stijgen weer een stukje. Over twee maanden zijn er veel meer resultaten te melden en dan eens zien voor wie 2023 optimistisch gaat beginnen.

In onderstaande lijst staan tussen haakjes de wijzigingen sinds de lijst van september.

Maarten Stolte	2053 (+16)	Franck Melssen	1696 (-)
Daniël van Loenen	2006 (-37)	Robin van Leeuwen	1679 (-)
Eduard van Dijk	2001 (+18)	André Wagner	1663 (+17)
Tobias Li-Behn	1999 (-44)	Maarten van der Vegt	1654 (-)
Wouter Noordkamp	1990 (-16)	Piet Sikkes	1652 (-)
Peter Vorstermans	1938 (-5)	Armin Segger	1641 (-)
Sander Pauw	1934 (-13)	Ben Spierings	1629 (-7)
William van Zanten	1924 (-)	Peter Lincewicz	1626 (-)
Hans Segers	1913 (-10)	Eric Alvares	1616 (-)
Ton Bodaan	1912 (+2)	Jan Verheijen	1604 (-)
Bart Verbaan	1873 (-17)	Benjamin Boers	1598 (-)
Rik Pronk	1861 (+30)	René Weerts	1557 (+12)
Thomas Alvares	1859 (-1)	Jesper Kool	1524 (+20)
Luka Wink	1837 (-18)	Danny Lindhout	1521 (-)
Evert Baak	1814 (-10)	Peter Taanman	1509 (-)
Karl Baak	1814 (+3)	Frans Coers	1505 (-)
Gert-Jan Willighagen	1805 (-14)	Rob Dijkstra	1438 (-)
Olav van Leeuwen	1796 (-12)	Steven Wink	1421 (+12)
Meile Tamminga	1752 (+7)	Ruud van Dijk	1418 (+34)
Joost Scholten	1752 (+17)	Thijs Michels	1364 (-)
Theo Bovenlander	1737 (-7)	Wim Vermeulen	1110 (-)
Ed Olvers	1735 (-7)	Martin Brummelkamp	800 (-)
Hans de Haan	1718 (-4)		

Oplossingen Gemiste 2e dreigingen, ofte wel Blunders door half-begrepen multipurpose moves

1. Petrosian - Dvoretsky

De laatste zet geeft zwart invloed op de 2e rij; hij dreigt zodoende 30. ...Dxf2† & 31. ...Pxd3†. Wit overzag die 2e dreiging, blijkt uit zijn ‘verdediging’ 30. b4.

2. Short - Chiburdanidze

Een bulletspeler heeft deze dreiging al uitgevoerd voordat wij hem hebben uitgesproken, namelijk 31. ...Db5-f1#. Moeilijk te geloven dat wit 31. b4? speelde.

3. Ulibin - Sveshnikov

Na 20. Lc1-h6 zou wit veld c1 hebben geruimd, zodat hij ook Ta1-c1 (xTc8) zou dreigen. Overigens zag zwart de ernst van 20. Lh6 tijdig in, en hij vermeed de dubbeldreiging met het ijzersterke 19. ...h5 20. Dxd5 f5! 21. Df3 e4 22. Dxd5 Txf5 [Δ 23. Dg4 Dxf2† en # op f1] 0-1

4. Polgar - Kasparov

Volgens Polgar zelf dreigt 28. c4 ook 29. Lxd6 cxd6 30. Te6, zonder d5 toe te staan. De 2e dreiging vind je makkelijk als je standaard zoekt naar manieren om nieuwe zwaktes aan te vallen.

5. Ivanchuk - Aronian

Wie let op stukken op één baan, ziet meteen de vork Tc4: xa4, xf4. In de partij raakte wit na 36. ...Td8-c8 het spoor bijster; hij speelde 37. Rg3??

6. Korchnoi - Boleslavsky

Wit miste de tweede dreiging: 55. ...Pc2 met mat of torenverlies. Hij verdedigde zich met 55. Pb7 tegen de helft van de witte plannen, om na 55. ...Pc2 meteen op te geven. 55. Pd3 was veel taaier geweest.

7. Firouzja - Giri

Na 58. Kc3 dreigt wit ook 59. d6† en zwart gaat mat of verliest zijn loper. Zelfs wie dit ziet aankomen, vindt niet makkelijk een verdediging. Die is er wel: 58. ...Le8 59. d6 Kd8 60. Le6 Td2! 61. Kxd2 g2 62. Th8 g1D 63. d7 met gelijk spel. Ironisch genoeg kan de beginzet (58. ...Le8!) in dit geval ook worden gespeeld door iemand die alleen de eerste dreiging heeft opgemerkt. Zalig zijn de eenvoudigen van geest. In de partij kwam 58. ...Tf2? 59. d6† Kf8 60. Tg6 (dreigt mat) Txf3† 61. Kb4 1-0

8. Santos Latasa - Shirov

Wit dreigt dan ook 46. Pc6, om zijn vrijpion mobiel te maken. Zwart had zich kunnen verdedigen met 45. ...Ld5 46. Pxf5 Lc6 += In de partij liep het mis met 45. ...Le6? 46. Pc6 Lxd7 47. Pxa5 1-0

9. Warmerdam - Eljanov

Zwart dreigt dan ook 19. ...Pxe5. Toen wit d4 dekte met 19. Pce2? (beter 19. Pxf5 =) kwam 19. ...Pxe5! omdat 20. dxe5 Txx4 mat zou zijn.

10. Smyslov - Uhlmann

Met 19.Tf3 dreigt wit naast mat, ook damewinst: 19. ...Kh7 20. Te1 en de vlucht-route e2-h5 is (min of meer heimelijk) versperd door de toren.

11. Puzzel

Wit overzag de tweede dreiging, damevangst: 1. ...b5 2. cxb5 Pc5! (de d-pion staat gepend) 3. bxc6 Txb3! ♠ 1. T3-b2 had beide dreigingen gepareerd: Le2 staat dan gedekt, en de dame heeft een vluchtroute.

12. Goldberg - Botvinnik

Beide spelers misten 20. Dc3! (xd4, xe3) en de looper op e3 gaat verloren. Overigens: a. 20. Pg6 is schijndreiging vanwege: 20. ...Df6 21. Pxf8 Kxf8 en zwart staat beter. b. In de partij kwam iets geheel anders: 18. Tf3 c3 met voordeel voor zwart.

13. Tal - Petrosian

Tweede dreiging is b2-b4. Overigens kan zwart in dit geval ook niets meer doen aan de 2e dreiging als hij die nu wel ziet. 35. ...Kg7 36. Td3 Pe6 37. b4 Pf4 38. bxc5 Pxd3 39. cxd3 1-0

14. Karpov - Agdestein

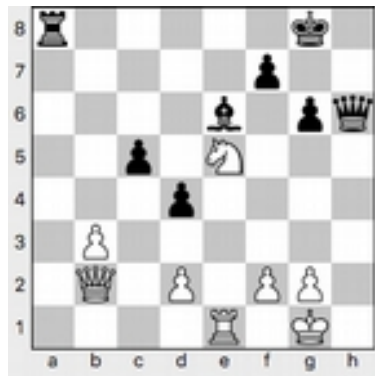
Na 54. ...Kg8 dreigt zwart ook 55. ...Dc2! Met extra tempo in de pionrace. Dit gaf de doorslag: 54. ...Kg8 55. d5? [wit verwachtte wellicht 55. ...b2? 56. d6 Dd1 57. d7 b1D 58. Dxb1 Dxd7 +=] 55. ...Dc2! 56. Df3 b2 57. d6 b1D 58. d7 Dbd1 59. Da8† Kh7 0-1

15. Furman - Botvinnik

De 2e dreiging is Ta8 (xD). In de partij week wit uit: 24. ...Pxx2 25. Dxa5, wat snel verloor.

16. Smyslov - Bronstein

Het staat na de inleiding zo:

Ook zwart overzag de andere dreiging: 29. ...Kg7! met idee Th8 & mat, bv. 30. f3 Th8 31. Db1 Lf5 32. Dd1 Dh2† en zwart staat gewonnen. In de partij kwam 29. ...Tb8? =+ 30. Dc2 remise.

17. Rubinstein - Chajes

De grote Rubinstein overzag de ‘tweede dreiging’: 37. ...Df1! wat Td3 zou hebben gepend en de partij gewonnen. Zwart zag het evenmin, speelde 35. ...f5? en wist zijn prachtige stelling nog te verliezen.

18. Puzzel

De 2e dreiging is h6 met stukwinst: zelfs op f4 zou de Loper niet veilig staan.

19. Larsen - Spassky

Wit had ook op mat moeten controleren: op 45. Kxh5 komt Dg5#

20. Gallagher - Nisipeanu

Inderdaad overzag wit een kleinigheid: 40. ...Dxf2#. Maar die toren was veilig!

Schaakagenda

November 2022

do	3	8e ronde seniorencompetitie SHTV H3 - Voorburg H1
za	5	DD K2 - SHTV K1 Zuid-Oost United K1 - SHTV K2
do	10	9e ronde seniorencompetitie (einde 1e periode)
do	17	Snelschaakkampioenschap
vr	18	Scheve Toren H1 - SHTV H1
do	24	10e ronde seniorencompetitie (start 2e periode)
za	26	SHTV K1 - LSG K5 SHTV K2 - LSG K4
ma	28	Promotie H3 - SHTV H3

December 2022

do	1	11e ronde seniorencompetitie SHTV H2 - Rijswijk H2
do	8	12e ronde seniorencompetitie SHTV H1 - Schaakhuis H1
za	10	Pomartoernooi (Haagse Rapidcyclus 1)
do	15	13e ronde seniorencompetitie SHTV H3 - RSC-Belgisch Park H2
za	17	Promotie K2 - SHTV K1 BSG K2 - SHTV K2
do	22	14e ronde seniorencompetitie
do	29	Oliebollentoernooi

Jeugdschaakagenda

November 2022

za	12	KNSB Jeugdclubcompetitie 3 cat. AC + E-finale
zo	13	Grand Prix 3 (Botwinnik)
za 19 - zo 20		Kwalificatie 1 NK ABC (Utrecht)

December 2022

do	1	Sinterklaastoernooi
zo	4	PJK E & voorronde PJK CD (Delft)
za	10	KNSB Jeugdclubcompetitie 4 cat. AC + D-finale
zo	11	Grand Prix 4 (Voorburg)